

มโนทัศน์สตรีนิยมในนวนิยายของซีโมน เดอ โบวัวร์, ซิลเวีย พลาค,
บริกิตเทอะ ชไวเกอร์ และ ศิเรมอร อุดนทรูป

นางสาวจงจิต อนันต์คูศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ ภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974 - 639 - 216 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CONCEPT OF FEMINISM IN THE NOVELS OF SIMONE DE BEAUVOIR,
SYLVIA PLATH, BRIGITTE SCHWAIGER AND SIREMORN OUNHATUB

Miss Jongjit Anankusri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Comparative Literature

Department of Comparative Literature

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974 – 639 – 216 – 6

พิมพ์ครั้งแรกโดยมหาวิทยาลัยอริยราชวิทยาลัยในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จงจิต อนันต์คูศรี : มโนทัศน์สตรีนิยมในนวนิยายของซีโมน เดอ โบวัวร์, ซิลเวีย พลาธ, บริกิตทอเซ ซไวเกอร์ และศิริมอร อุนหรูป (A CONCEPT OF FEMINISM IN THE NOVELS OF SIMONE DE BEAUVOIR, SYLVIA PLATH, BRIGITTE SCHWAIGER AND SIREMORN OUNHATUB) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิธิ, 180 หน้า. ISBN 974-639-216-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดประสงค์ในการศึกษามโนทัศน์สตรีนิยมในนวนิยายเรื่อง ซี เคม ทู สเตย์ ของ ซีโมน เดอ โบวัวร์, เดอะ เบล จาร์ ของ ซิลเวีย พลาธ, วาย อีส แดร์ ซอลต์ อิน เดอะ ซี? ของ บริกิตทอเซ ซไวเกอร์ และเรื่อง ลำเนาป่า ของ ศิริมอร อุนหรูป

มโนทัศน์สตรีนิยมคือความคิดโดยรวมในการเรียกร้องสิทธิที่สตรีพึงจะได้รับในฐานะสมาชิกผู้หนึ่งของสังคม โดยมีพื้นฐานความคิดที่ว่าชายและหญิงมีความสามารถเท่าเทียมกันในการประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน แต่ความคาดหวังและข้อกำหนดจากสังคมเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาสตรี การวิเคราะห์มโนทัศน์สตรีนิยมในนวนิยายทั้ง 4 เรื่องแบ่งออกเป็น ความเป็นตัวตนแห่งสตรี การแบ่งงานโดยใช้เพศเป็นเกณฑ์ และแนวทางการวิจารณ์ที่เรียกว่า "ความเป็นจริงที่แท้" ซึ่งแสดงลักษณะอัตชีวประวัติของผู้ประพันธ์และประสบการณ์แห่งสตรี

ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบมโนทัศน์สตรีนิยมในนวนิยายทั้ง 4 เรื่องพบว่าตัวละครสตรีทั้งสี่ตระหนักถึงความขัดแย้งระหว่างบทบาทที่สังคมคาดหวังกับตัวตนที่แท้จริงของตัวละครและนำไปสู่วิกฤติความเป็นตัวตนของตัวละคร นอกจากนี้ตัวละครทั้งหมดมีแนวคิดเรื่องการพึ่งพาตนเองเพื่อการมีชีวิตที่เป็นอิสระ แต่ยังได้รับผลกระทบจากทัศนคติของคนในสังคมเกี่ยวกับบทบาทของสตรีที่ดี จากการใช้แนวทางการวิจารณ์ที่เรียกว่า "ความเป็นจริงที่แท้" ในการศึกษาวิเคราะห์พบว่านวนิยาย 3 เรื่องมีลักษณะเทียบเคียงได้กับอัตชีวประวัติของผู้ประพันธ์ ในขณะที่นวนิยายเรื่อง ลำเนาป่า เป็นการเสนอภาพสตรีตามแนวทางการดำเนินชีวิตของผู้ประพันธ์ สำหรับประสบการณ์แห่งสตรีในนวนิยายทั้ง 4 เรื่องมีลักษณะสากลที่เป็นประสบการณ์ร่วมของสตรีทุกชาติทุกภาษา

ภาควิชา วรรณคดีเปรียบเทียบ
สาขาวิชา วรรณคดีเปรียบเทียบ
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต จงจิต อนันต์คูศรี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิธิ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงผ่านเดียว

C 710260: MAJOR COMPARATIVE LITERATURE

KEY WORD: FEMINISM / WOMEN'S LITERATURE / WOMEN'S IDENTITY

JONGJIT ANANKUSRI : A CONCEPT OF FEMINISM IN THE NOVELS OF
SIMONE DE BEAUVOIR, SYLVIA PLATH, BRIGITTE SCHWAIGER AND
SIREMORN OUNHATUB. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. SIRIRAT
THAVEELERTNITHI. 180 pp. ISBN 974-639-216-6

This thesis is an attempt to explore into concepts of feminism in four novels; Simone de Beauvoir's *She Came to Stay*, Sylvia Plath's *The Bell Jar*, Brigitte Schwaiger's *Why Is There Salt In the Sea?*, and Siremorn Ounhatub's *Lamnao Pah* (Wild Track).

The concept of feminism is the integrated ideas concerning the consciousness raising in women's rights, the proper way that a woman should be treated as a member of a society. The concept of feminism is underpinned by the belief that all men and women are equally able to gain any accomplishment in public sphere. However, social expectation and limitation have been significant obstacles for the improvement of women's well-being. The concept of feminism employed in the study of four novels could be categorized into three folds: women's identity, the division of labour by sex, and Authentic Realism approach where the authors' biographies and women's experience were closely looked into.

It is found that the protagonist of each novel is aware of the conflict between the social expectation imposed upon women and their self identity. Such condition leads to the identity crisis of each female protagonist. Moreover, all protagonists want to have economic autonomy in order to live independent life. However, their intention is undermined by the attitude about "good women" of other people in society. The analysis of the four novels is based on Authentic Realism approach. It is found that all the novels have a lot of similarity to the authors' biographies, except Lamnao Pah in which the protagonist's way of life is very similar to the author's herself. After all, experience encountered by protagonists of the four novels is found to be common experience shared by most women from every walk of life.

ภาควิชา..... วรรณคดีเปรียบเทียบ.....

สาขาวิชา..... วรรณคดีเปรียบเทียบ.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... วรรณคดีเปรียบเทียบ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... วรรณคดีเปรียบเทียบ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว. กงกกาญจน์ ตะเวทีกุล กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริรัตน์ ทวีเลิศนิธิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนการวิจัย รวมทั้งเป็นกำลังใจและแรงผลักดันให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จออกมา

ผลงานวิจัยฉบับนี้จะไม่สำเร็จไปได้หากไม่มีนักเขียนและนวนิยายคุณภาพทั้งสิ้นเรื่องที่เกิดขึ้นมาทำการวิจัย และใคร่ขอขอบคุณ คุณศิริเมธอร อุณหภูมิตที่สละเวลาให้สัมภาษณ์อย่างเป็นกันเอง ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่กราบขอพระคุณบิดามารดา น้าๆ และพี่ชาย ที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในยามเจ็บป่วยแก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมไปถึงกัลยาณมิตรร่วมสถาบันในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาทั้งที่ส่งแรงใจและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนงานวิจัยแม้ว่าผู้วิจัยไม่สามารถทำตามความคิดเห็นและความปรารถนาดีเหล่านั้นได้ทั้งหมด ขอขอบคุณห้องสมุดที่ฟังในการค้นคว้าได้เป็นอย่างดีเสมอและพี่ๆ บรรณารักษ์ที่ให้ความช่วยเหลือและคอยอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าวิจัย

ขอขอบคุณเป็นพิเศษต่อ จินต์โกะ เพื่อนผู้ให้ความคิดเห็นและค้นหาเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยมาให้เพื่อนเสมอ, แจ้จู้ ผู้เสมือนเป็นพี่สาวที่คอยรับฟังและพร้อมให้คำปรึกษาตลอดเวลา, เปิ้ล น้องสาวคนเล็กที่คอยดูแลเป็นธุระให้ทุกสิ่งทุกอย่าง และนาย คนที่คอยห่วงใยเสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 แนวเหตุผล สมมติฐาน	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย	5
2 มโนทัศน์สตรีนิยม	6
2.1 ความเป็นตัวตนแห่งสตรี	6
2.1.1 นิยาม "ความเป็นตัวตน"	6
2.1.2 องค์ประกอบ "ความเป็นตัวตนแห่งสตรี"	9
2.1.2.1 ชื่อตัว-ชื่อสกุล	10
2.1.2.2 บุคลิกภาพและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ	16
2.1.2.2.1 ครอบครัว	18
2.1.2.2.2 สังคมภายนอก	23
2.1.2.3 สถานภาพ	26
2.1.2.3.1 สถานภาพการเป็นภรรยาและมารดา	28
2.1.2.3.2 สถานภาพทางอาชีพ	30
2.1.3 วิกฤตความเป็นตัวตนแห่งสตรี	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

2.2	นางฟ้าในบ้าน.....	46
2.3	ความเป็นจริงที่แท้ในวรรณกรรมสตรี.....	58
2.3.1	ที่มาและลักษณะความเป็นจริงที่แท้ในวรรณกรรมสตรี	65
3	การวิเคราะห์และเปรียบเทียบมโนทัศน์สตรีนิยม	78
3.1	ความเป็นตัวตนแห่งสตรีในวรรณกรรม.....	78
	ซี เคม ทุ สเตย์	79
3.1.1	ชื่อตัว-ชื่อสกุล.....	79
3.1.2	บุคลิกภาพ.....	81
3.1.3	สถานภาพ.....	86
	เดอะ เบล จาร์	91
3.1.4	ชื่อตัว-ชื่อสกุล.....	91
3.1.5	บุคลิกภาพ.....	93
3.1.6	สถานภาพ.....	98
	วาย อีส แดร์ ซอลด์ อิน เดอะ ซี?	102
3.1.7	ชื่อตัว-ชื่อสกุล.....	102
3.1.8	บุคลิกภาพ.....	103
3.1.9	สถานภาพ.....	108
	ลำเนาป่า.....	112
3.1.10	ชื่อตัว-ชื่อสกุล.....	112
3.1.11	บุคลิกภาพ.....	115
3.1.12	สถานภาพ.....	118
3.2	นางฟ้าในบ้าน.....	125
	ซี เคม ทุ สเตย์.....	126
	เดอะ เบล จาร์.....	129
	วาย อีส แดร์ ซอลด์ อิน เดอะ ซี?.....	133
	ลำเนาป่า.....	136

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

3.3	ความเป็นจริงที่แท้ในวรรณกรรมสตรี.....	140
	ซี เคม ทู สเตย์	140
3.3.1	ลักษณะอัตชีวประวัติ.....	140
3.3.2	ประสบการณ์แห่งสตรี.....	142
	เดอะ เบล จาร์	145
3.3.3	ลักษณะอัตชีวประวัติ.....	145
3.3.4	ประสบการณ์แห่งสตรี.....	147
	วาย อีส แดร์ ซอลต์ อีน เดอะ ซี?	150
3.3.5	ลักษณะอัตชีวประวัติ.....	150
3.3.6	ประสบการณ์แห่งสตรี.....	151
	ลำเนาป่า	152
3.3.7	ลักษณะอัตชีวประวัติ.....	152
3.3.8	ประสบการณ์แห่งสตรี.....	153
4	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	158
	รายการอ้างอิง	162
	ภาคผนวก	168
	ภาคผนวก ก	168
	ภาคผนวก ข	174
	ประวัติผู้วิจัย	180